Entre intrelocuteurs conspirés
Ou
L' imposture du passé
l' incertitude de l'avenir

Du Prof. **Const. GE. ATHANASSOPOULOS**

Les Hommes, comme il est bien connu, il se rappelent du passé avec grand plaisir, se rappelant par ailleurs des éléments du passé les plus agréables, et méprisant habituellement les désagrébles événememts, produisant le mythe «du vieux bon temps», bien que ce qui se passe le plus souvent est que «les jours passés» n' étaient pas toujours et les meilleurs...

Je ne connais pas si ce comportement des Hommes se recule d' une tendance de fuite des problèmes existants ou consiste un alibi, pour l' incompétence d' envisagement des difficultés du présent. En tous cas, ce qui est sûr, est, le fait que toujours la peur de l' avenir, de l' inconnu, de l' attente embusquent, du fait que l' incertitude et la délibité humaine sont celles qui «controlent» le status de formation.

Pendant le siècle qui vient de finir, l'

Τοις Εντευξομένοις
ή
Η γοητεία του παρελθόντος, η αβεβαιότης του μέλλοντος

Του Καθηγητού **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι Άνθρωποι, ως γνωστόν, με ιδιαίτερη ευχαρίστηση αναπολούν το παρελθόν, εκ των στοιχείων του οποίου ανακαλούν κατά κανόνα τις ευχάριστες πτυχές του, παραγνωρίζοντες συνήθως τα δυσάρεστα γεγονότα, και καλλιεργούντες τον μύθο των «παληών καλών ημερών», παρά το ως επί το πλείστον συμβαίνον, ότι, δηλαδή, «οι παληές ημέρες» δεν ήταν πάντοτε οι καλλίτερες δυνατές...

Δεν γνωρίζω εάν αυτή η διάθεση των Ανθρώπων απορρέει από μία επιθυμητή τάση φυγής από υπαρκτά προβλήματα ή εάν συνιστά ένα άλλοθι, για την ανικανότητα αντιμετώπισης των δυσχερειών του παρόντος.

Εκείνο, πάντως, που θεωρείται βέβαιο είναι το γεγονός, ότι πάντοτε ελλοχεύει ο φόβος του μέλλοντος, του αγνώστου, του προσδοκωμένου, λόγω της α-

Humanité a connu des guerres dures, sanglantes, sanguinaires et destructives, des calamités, des fléaux, des douloureux changements politiques, des merveilles réussites de la Science, de l' Art, de la Langue, des obtentions techniques, des sentiments de grandeur après la conquête de la Lune, l' admiration ou même l' étonnement pour l' intervention aux codes génétiques..

De tout ça, bien que pendant certaines périodes les événements désagréables ou tragiques étaient les plus nombreux et les plus importants ou les plus disputants, la mémoire de l' ensemble se rappele comme à l' habitude, de ceux qui étaient agréables. Ce rappel n' est pas toujours «fonctionnel», c' est a dire, quand ce rappel n' est pas accompagné d' une disposition critique pour tout ce qui s' est passé au préalable, et plutôt d' une disposition d' analyse des conclusions, qui seront des éléments précieux pour la formation de l' avenir.

Hérodote a dit qu' «il est heureux celui qui connait l' Histoire», peut être il est bon conducteur au chémin interminable de l' Homme dans le temps et plus particulièrement vers l' avenir. Parce qu' il ne faut pas oublier le fait que le passé exerce une influence grave sur le présent et le présent détermine l' avenir, au fur et à mesure que «l' avenir est inconnu», «la prévoyance de l' avenir est très difficile, du fait que l' avenir est inconnu...».

L' expiration de la deuxième

βεβαιότητος, εντός της οποίας αυτό κινείται και της ανθρώπινης αδυναμίας να «ελεγχθεί» το καθεστώς υπό το οποίο αυτό θα διαμορφωθεί.

Κατά τον λήγοντα αιώνα η Ανθρωπότητα εγνώρισε σκληρούς, αιματηρούς, φονικούς και καταστρεπτικούς πολέμους, γενοκτονίες, θεομηνίες, επώδυνες πολιτικές ανακατατάξεις, λαμπρά επιτεύγματα της Επιστήμης, της Τέχνης, του Λόγου, τεχνικά επιτεύγματα, συναισθήματα μεγαλείου μετά την κατάκτηση της Σελήνης, δέος εκ των παρεμβάσεων επί γενετικών κωδίκων...

Εξ όλων αυτών, και ενώ κατά περιόδους τα δυσάρεστα ή τραγικά γεγονότα ήταν τα περισσότερα, ή τα πλέον σημαντικά, ή τα πλέον αμφιλεγόμενα, η συλλογική μνήμη ανακαλεί συνήθως τα εκ τούτων ευχάριστα. Η ανάκληση όμως δεν είναι πάντοτε «λειτουργική», με την έννοια, ότι δεν συνοδεύεται και από διάθεση κριτικής για όσα συνέβησαν, και, πολύ περισσότερο, από διάθεση άντλησης συμπερασμάτων, τα οποία, πιθανόν, να αποβούν πολύτιμο στοιχείο για την διαμόρφωση του μέλλοντος.

Το λεχθέν υπό Ηροδότου «όλβιος όστις της Ιστορίας έσχε μάθησιν...», ίσως είναι καλός πλοηγός στην ατέρμονη πορεία του Ανθρώπου εντός του χρόνου, και δη του μελλοντικού. Διότι δεν πρέπει να παροράται το γεγονός, ότι το παρελθόν ασκεί δεινή επίδραση επί του παρόντος και ότι το παρόν προδιαγράφει το μέλλον, εν τω μέτρω του εφικτού, καθ' όσον «άδηλα τα μέλλοντα», «δει-

millénaire après J.C. et le commencement de la nouvelle, est le départ pour faire des réflexions logiques en ce qui s' est passé, en raison de puisage d' une part des informations et de l' autre part des conclusions nécessaires. Du fait que, comme il est bien connu «la vie continue», ou autrement dit, l' Homme tent à répéter les erreurs qu' il a commis avec de suite «comme le Été suit le Printemps...» comme le Poète a dit...

A nos jours, qui sont des jours de célébration générale, puisque l' année 2.000 après J.C. arrive, peut être la mention des nécessaires obligations, est inutile. Mais nous, le Grecs, nous sommes ceux qui ont formulé, accentuant correctement les événements, via Pythagore le commandement logique:

«Avant de dormir, il faut considérer ce que vous avez fait pendant le jour qui vient de finir: quelles règles vous n' avez pas suivi? qu' est ce que vous n' avez pas fait comme il fallait? Examinant ces actes si ces sont désagréables il faut se reprocher et si ces sont agréables il faut se jouir...»,

s' efforcant d' assurer pour nous mêmes et pour les autres aussi «un sentiment[1] de sûreté dans un monde qui est tellement incertain...»

νόν το συνιδείν το μέλλον, ασαφές γαρ...».

Η εκπνοή της δεύτερης χιλιετίας μ.Χ. και η ανατολή της νέας, προσφέρεται ως αφορμή νουνεχών κρίσεων των συμβεβηκότων, επί σκοπώ άντλησης αφ' ενός μεν πολυτίμων πληροφοριών και αφ' ετέρου συναγωγής αναγκαίων συμπερασμάτων. Διότι, κατά το κοινώς λεγόμενον, «η ζωή συνεχίζεται», αλλά, κατ' άλλην διατύπωση, ο Άνθρωπος τείνει να επαναλαμβάνει τα λάθη του με συνέπεια, την ίδια ακριβώς με την οποία «το καλοκαίρι ακολουθεί την αγαπημένη του Άνοιξη...» κατά τον Θεσσαλόν Ποιητήν...

Εν ημέραις γενικού πανηγυρισμού επί τη ανατολή του σωτηρίου έτους 2.000 μ.Χ., ίσως είναι αλυσιτελής η υπόμνηση αναγκαίων να εκτελεσθούν καθηκόντων. Αλλ' ημείς οι Έλληνες είμεθα εκείνοι οι οποίοι ορθοτομούντες τα γεγονότα, έχουμε διατυπώσει διά του Πυθαγόρου την λογική επιταγή:

«Μηδ' ύπνον μαλακοίσιν επ' όμασι προσδέξασθαι, πριν των ημερινών έργων τρις έκαστον επελθείν: πή παρέβην; τι δ' έρεξα; τι μοι δέον ουκ ετελέσθη; Αρξάμενος δ' από πρώτου επέξιθι και μετέπειτα δειλά μεν εκπρήξας επιπλήσσεο, χρηστά δε τέρπου...», εν τη προσπαθεία μας ίσως να εξασφαλίσουμε δι' εαυτούς και αλλήλους «ένα συναίσθημα[1] ασφαλείας εις ένα επερχόμενο Κόσμο εξόχως επισφαλή...».

---

1. Const. GE. ATHANASSOPOULOS: La Publicité. Huitième édit. Athènes, 1998, p. 126 et s.

1. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Η Δημοσιότητα. Ογδόη έκδ. Αθήναι, 1998, σελ. 126 επόμ.